

IZ KRAJEVNIH SKUPNOSTI

NOVO POLJE

Na pobudo KK SZDL Novo Polje in občinskega odbora RK Lj. Moste-Polje je bila lani decembra tudi v naši KS ustanovljena krajevna organizacija Rdečega križa Slovenije.

Nujnost za ustanovitev samostojne krajevne organizacije RK se je kazala ob akcijah sosednje krajevne organizacije RK Zadobrova-Sneberje. Krajanje naše KS smo čutili praznino na tistih področjih, kjer deluje organizacija RK.

Do tedna RK v mesecu maju smo bili že dobro organizirani. Novoustanovljeno krajevno organizacijo RK smo včlanjeni skoraj vsi krajanje Nova Polja od 16. leta starosti naprej. Prva večja akcija Rdečega križa v naši KS je bila 23. maja 1985, ko smo zbirali oblačila in obutev. Akcija je bila zelo uspešna. Odbor krajevne organizacije RKS Novo Polje se po zaključni akciji prav lepo zahvaljuje vsem krajanom za tako množičen odziv.

Druga večja akcija je sedaj v teku. Ob 40-letnici osvoboditve pripravljamo tovariško srečanje občanov, starih nad 70 let. Srečanje pripravljata krajevni organizaciji Rdečega križa v sodelovanju s krajevnimi skupnostima in družbenopolitičnimi organizacijami Zadobrova-Sneberje in Novo Polje. Ob izidu naše skupnosti bo to srečanje že za nami.

Vsi krajanje smo prebrani, da je delovanje samostojne organizacije Rdečega križa v naši krajevni skupnosti več kot potrebno. Z delom pri ureditvi nalog izkazujemo svojo pripadnost tej plemeniti humanitarni organizaciji.

Odbor krajevne organizacije RK Novo Polje

ŠMARTNO OB SAVI

Zbor delovnih ljudi in občanov

Po daljšem premoru je bil v naši KS 24. maja zbor delovnih ljudi in občanov. Samoupravni organi so skupaj s predsedstvom KK SZDL ugotovili, da se je nabralo več problemov, ki jih lahko rešimo le vsi skupaj. Zbor naj bi bil prva etapa v odločitvi uveljavljanju samoupravnih poti odločanja. Eden glavnih ciljev zbora pa je bil tudi evidentirati nove ljudi, ki bi bili pripravljeni aktivno delovati v samoupravnih organih KS.

Temu primerno je bil sestavljen dnevni red. Za pojasnilo posameznih problemov so bili vabljeni ustrezni strokovnjaki. Naša KS je namreč precej odročena od glavnih tokov razvoja in vsi smo si želeli slišati bolj strokovno razlago, vsaj za posamezna področja, zakaj je tako.

Zbora pa se je od vabljenih udeležil le predstavnik KSLO Dušan Pirc, za kar se mu ponovno zahvaljujemo. Pojasnil je problematiko v zvezi z gradnjo primarnega voda fekalne kanalizacije Tomačevo-Sneberje in odgovarjal na vprašanja krajanov. Poudaril je, da gre pri tej gradnji za sanacijo vodonosnega območja in da bo zemlja odvezta lastnikom le začasno, za kar bodo dobili odškodnino. Opozoril je krajanje, naj sodelujejo v razpravi o predlogu plana KSLO za naslednje srednjeročno obdobje in ga poskušajo čim bolj prilagoditi svojim potrebam. Jasno je, da bomo spet ostali ob strani, če se ne bo povečala aktivnost vseh nas.

Predsednik KK SZDL tovariš Ozmeč je poskušal pridobiti krajanje, da bi aktivneje sodelovali pri oblikovanju kadrovske politike v KS. Že nekaj časa iščemo primerne kandidata za predsednika KK SZDL, vendar nihče noče sprejeti te »vroče« funkcije. Krajanje sicer izražajo nezadovoljstvo z obstoječo kadrovsko strukturo, ko pa hoče nekdo to spremeniti, ni skoraj nihče pripravljen prijeti za delo.

To se je pokazalo tudi na zboru, vendar so navzoči v koordinacijski odbor za kadrovska vprašanja uspeli izvoliti štiri krajanje, da bi po tej poti dosegli bolj neposreden vpliv na kadrovske politike v KS.

Pričakovati je bilo, da bo največ nezadovoljstva izražena zaradi izredno slabe pokritosti naše KS s telefonskim omrežjem. To je že več let

eden najbolj perečih problemov pri nas, ki je marsikomu vzel vdoljino dela v KS, saj se na tem področju že leta ni nič premaknilo. Najbrž so tudi zaradi tega predstavniki PTT odklonili prihod na zbor.

A velikega razburjenja ni bilo, kot da bi krajanje obupali, da bi bili delavci PTT kakorkoli pripravljeni sodelovati z našo KS — kljub temu, da bi bili krajanje pripravljeni sami financirati gradnjo telefonskega omrežja. Res je sicer, da je v samoupravnem sporazumu o temeljih plana OSIS za PTT promet za obdobje 1986—1990 predvidena — kot prioriteta regionalnega pomena — gradnja PTT zmogljivosti v Novih Jaršah, ki naj bi pokrila tudi potrebe po telefonih v naši KS, vendar bo dinamika gradnje opredeljena v letnih planih v odvisnosti od izpolnitve določenih pogojev.

Krajanje so na zboru pooblastili posebno komisijo, naj se pogovori s predstavniki podjetja za PTT promet o možnih rešitvah problema, če bi se gradnja v Novih Jaršah zavlekla.

V nadaljevanju so krajanje opozorili na nekatere komunalne probleme in zahtevali odločne reševanje letih. Opozorili so tudi, da ni dovolj resnosti pri delu samoupravnih organov KS.

Po občutenem govoru v čast dneva mladosti, ki ga je v imenu KO ZB NOV Šmartno prebrala tovarišica Hrastova, je bil zbor končan.

Obveščamo krajanje, da morajo pri podjetju za PTT promet vložiti zahtevek za telefonski priključek na predpisnem obrazcu, saj samo prijava prek KS ni dovolj.

Istčasno čestitamo nogometašem NK Šmartno, da jim je uspela vrstitev v višje tekmovanje in jim želimo obilo uspeha v nadaljnjih aktivnostih.

IVAN BIŠČAK

Praznik KS Zalog

Pod geslom »40 let v svobodi« bodo krajanje krajevne skupnosti Zalog proslavili svoj krajevni praznik 16. julij, dan, ko je l. 1941 pod smrtonosnimi streli zaloške partizanske skupine v dolini Besnice padel prvi nemški vojak na Slovenskem.

V ta namen so se Založani organizacijsko zelo dobro pripravili. V program, ki ga je pripravil poseben odbor za pripravo krajevnega praznika, so vključeni vsi organizirani dejavniki.

V četrtek, 20. junija je KUD Svoboda Zalog uprizorila Marjana Marincea

Pod geslom »40 let v svobodi« bodo krajanje krajevne skupnosti Zalog proslavili svoj krajevni praznik 16. julij, dan, ko je l. 1941 pod smrtonosnimi streli zaloške partizanske skupine v dolini Besnice padel prvi nemški vojak na Slovenskem.

V ta namen so se Založani organizacijsko zelo dobro pripravili. V program, ki ga je pripravil poseben odbor za pripravo krajevnega praznika, so vključeni vsi organizirani dejavniki.

V četrtek, 20. junija je KUD Svoboda Zalog uprizorila Marjana Marincea tragikomedijo MUZA NA MANSARDI, in sicer ob 20. uri v dvorani zadržnega doma Zalog.

Streliško društvo SD Partizan Zalog bo za vse kategorije organiziralo streliško tekmovanje v streljanju z zračno puško.

V petek, 28. junija ob 18. uri bo v avli OŠ Adolfa Jakla odprta razstava o razvoju KS Zalog ter predstavljena knjiga o zgodovini Zaloga in o razvoju delavskega gibanja pod naslovom Rdeči Zalog.

V soboto, 29. junija ob 17.30 bo na železniški postaji Zalog odkrita spominska plošča Bilečancem s krajsim kulturnim programom. Nato bo ob 18. uri na ploščadi zadržnega doma Zalog glavna proslava, kjer bo seja skupščine KS Zalog s kulturnim programom, podelitvijo bronastih priznanj OF ter priznanj KS. Slavnostni govornik bo Teodor Dočar, predsednik izvršnega sveta skupščine mesta Ljubljane.

Po končanem uradnem delu proslave bo tovariško srečanje vseh krajanov in gostov, za katere bo poskrbelo domače gasilsko društvo. Vse Založane vabimo, da se množično udeležijo prireditve, izobesijo zastave in v okolici svojih domov poskrbijo za lepše okolje.

VILKO SLUGA

KODELJEVO

V okviru krajevne konference SZDL Kodeljevo so nanovo oblikovani iniciativni terenski odbori v ožjem sestavu so tudi že pričeli z izvajanjem nalog, predvsem tistih, ki se navezujejo na pripravo volitev v letu 1986.

Poleg usklajevanja in ugotavljanja pravilnosti prijave stalnega bivališča krajanov zbirajo aktivisti tudi članarino SZDL, in sicer v obliki prostovoljnih prispevkov.

Istčasno aktivisti na posebnih popisnicah evidentirajo možne kandidate za opravljanje družbenih funkcij, kar sovpada z pripravami na volitve spomladi leta 1986.

K. K.

KS Moste in Selo

• KO ZZB NOV Selo in Moste obvešča članstvo, da julija in avgusta 1985 ne bo dežurne službe. Vse želene informacije dobite na sedežu krajevne skupnosti Selo-Moste. KO ZZB NOV SELO IN MOSTE

DOLSKO

V soboto, 25. maja, smo se učenci in tovarišice osnovnih šol Dolsko, Križevska vas in Senožeti v spremstvu tovariša Tratnika odpeljali na izlet po prelepi Gorenjski, ki so nam ga omogočili krajevna organizacija ZB NOV, krajevna skupnost Dolsko in krajanje Dolskega in Senožeti.

Najprej smo se ustavili v Begunjah, si ogledali muzej talcev in obiskali grobove žrtve. Nato smo se odpeljali v Vrata, kjer smo občudovali mogočne stene Triglava in nedotaknjeno naravo. Naslednja postaja je bila Vrba z rojstno hišo našega velikega pesnika Franceta Prešerna, kjer smo z zanimanjem prisluhnili pripovedi o njegovem življenju. Sedva nismo mogli kar tako mimo našega bisera Bleda, kjer smo se okrepčali z dobrim sladokodlo in od koder smo se nato malce utrujeni, a dobre volje vračali proti domu.

Naj se v imenu OŠ Dolsko, Križevska vas in Senožeti še enkrat zahvalimo vsem, ki so nam omogočili ta poučni izlet, saj nam je približal marsikaj tistega, o čemer smo se do sedaj učili v šolskih klopetih.

Učenci in tovarišice OŠ Dolsko

BIZOVIK

GRADILI BI, PA NE NA SVOJEM

področju nismo bistveno investirali (ali pa nismo dovolj obveščeni).

V članku sestavljali tudi govorijo o koristih in napredku vasi; naj potem k temu prispevajo vsi, ne samo nekateri. Ob tem pa je nujno upoštevati tudi dejstvo, da so nekateri zaradi raznih družbenih interesov in napredka že izgubili zemljo. Zakaj ne ponudijo svoje zemlje za nacionalizacijo in parcelacijo za vrstne hiše »zagovorniki« predlagane oblike razvoja krajevne skupnosti? Zakaj so nekatere parcele porisane z gosto naseljenimi vrstnimi hišami in parkirišči, druge pa samo z eno ali dvema individualnima hišama ali celo nič?

Kje je bilo največ črnih gradenj in zakaj? Bile in morda so še tudi na območju, za katerega je v članku poudarjeno, da je bila dovoljena oziroma možna gradnja. Domnevamo, da so se črne gradnje pojavljale iz naslednjih razlogov:

— nekateri so se zanje odtocali zato, da so se vsaj ob začetku gradnje začasno izognili plačilu raznih visokih dajatev,

— nekateri pa zato, ker iz »raznih« vzrokov niso dobili dovoljenja. Vemo, da na tistih terenih, kjer so se pojavile črne gradnje, ni predvidena nobena cesta ali družbeno potreben in pomemben objekt, kar je sicer največji dejavnik za odločitve o privatnih gradnjah. Tudi garaže in drugi prizidki so zgrajeni na črno v coni MS 110 in ne samo v coni MS 110/1 in tudi verjetno nobena teh gradenj ne povzroča škode sosedu in drugim, pa tudi ne krajevni skupnosti kot celoti. Morda pa so vzrok za črne gradnje le dokaj zahtevni, dolgotrajni in dragi postopki za pridobitev dovoljenja, za nekatere črne gradnje pa najbrž res še kaj drugega?

Služnostnih poti nimamo samo v Bizoviku in so tako razširjen pojem, da jih pravo pozna že vrsto let in de-

KODELJEVO

• Zakaj se naša ulica imenuje Puterlejeva?

Zora Puterle skupaj s svojimi obiskovalci — pionirji iz Puterlejeve ulice (Foto: D. JUVAN)

Navadno smo v zadregi, če moramo odgovoriti na vprašanje, zakaj se naš domači kraj, ulica ali poslopje v njem, imenuje tako kot se. Poznavanje domačega kraja pa je del naše izobrazbe in kulture. Zato so na osnovni šoli Ketteja in Muma prišli na zanimivo zamisel: sedem pionirjev te šole, ki stanujejo v Puterlejevi ulici na Kodeljevem, je skupaj z mentorico pionirske organizacije Slavko Crljen, predstavnicno društva prijateljev mladine Tilko Bregant in predstavnikom borbevske organizacije iz te krajevne skupnosti pred nedavnim obiskalo Zoro Puterle, ženo ilegalca in talca, po katerem se ulica, kjer stanujejo, imenuje.

Slavko Puterle, ki so ga Italijani ustrelili 12. maja 1942 v Gramozni

jami, je bil prvi Kodeljevec, ki je padel kot talec. Okupatorjem ga je ovdal domači izdajalec. Pionirje je zanimalo, kako je potekalo obveščevalno delo ilegalcev, kakšne naloge je opravljal tovariš Slavko, kako je te dneve doživljala ona — njegova žena, saj sta bila pri hiši dva majhna otroka, ni bilo hrane, okupator pa je kruto obračunal s pripadniki OF. Zora Puterle je opisala tudi tisti večer, ko so Italijani prišli po Slavka in ga odpeljali od doma.

Iz pripovedi Zore Puterlejeve so si pionirji ustvarili podobo človeka, po katerem se imenuje njihova ulica: spoznali so ga kot ilegalca in pripadnika OF, kot zavednega Slovenca in tudi kot poštenega in dobrega človeka. Pionirji iz te ulice ne bodo nikoli pozabili, zakaj se njihova ulica imenuje Puterlejeva.

D. J.

NASELJE NOVE JARŠE

• Oživljena podoba nekdanjih Jarš

Krajevni konferenci SZDL in odbora žvete borcev obeh KS v Novih Jaršah so za letošnji krajevni praznik in še posebej za 40-letnico osvoboditve pripravili zanimivo razstavo o podobi nekdanjih Jarš in njihovega razvoja do sedanjega mestnega naselja s 6000 prebivalci. Razstavo so si z zanimanjem ogledali sedanjí prebivalci in se s ponosom ozirli na preteklost kraja, ki so ga med obema vojnima tvorile v glavnem hišice delavcev močvanskih tovarn. Okrog 600 prebivalcev je tedaj živel v njih. Leta 1928 je tu potekala pokrajinska partijska konferenca, 30. aprila 1941 je bil ustanovljen odbor OF, v juniju istega leta je bil ustanovljen terenski SKOJ. Leta 1942 je začela delovati ciklostilna tehnika, ki ni bila odkrita. Se veliko svetlih kamenčkov je iz tega herojskega obdobja naše revolucije. Veliko pa tudi iz povojne graditve. Razstava je dosegla svoj namen in veljalo bi podobne pripraviti tudi v drugih KS, še zlasti v onih, ki so svojo nekdanjo urbano podobo povsem spremenile in novi prebivalci nič ali premalo vedo o preteklosti svojega novega kraja.

Za stroške postavitve razstave so sredstva prispevali tudi: Vida Mlakar — Kodrova 20, Branko Smerke in Marija Presetnik — Šmartinska 136, Pavel Casar — Stražarjeva 25, Anton Udovč — Križna 51, Milan Marincelj — Kodrova 8, Franc in Roza Golobič — Jarska 23, Zvonka Hudoklin — Križna 1a, Maja Kotar — Kodrova 34, Fani Lah — Križna 16, Jakupi Sabit — Kava bar, Alojz Cerne — Avsečeva 24 d, Franc Udovč — Slovenska 5, Bruno in Tatjana Stropnik — Jarska 55, Janez Nečemer — Kodrova 28, Boža Žnidaršič — Kodrova 28 in Vinko Fingust — Jarska 53.

S. G.

VEVČE — ZGORNJI KAŠELJ

• Jutri, 27. t. m., bo ustanovna skupščina društva upokojencev V četrtek, 27. t. m. bo ob 18. uri v kulturnem domu na Vevče ustanovna skupščina društva upokojencev Vevče — Zg. Kašelj. Upokojeni

krajanje so se odločili za svoje društvo zato, da bodo tako lahko še več pomagali k razvoju svojega kraja. Vabimo vse upokojene Kašljanje in Vevčane na ustanovno skupščino.

S. G.

Ogorčeni v zvezi z vsebino sestavka, ki je bil objavljen v letošnji 8. številki Naše skupnosti pod tem naslovom, ter nad potekom razprav in odnosov od krajanov v zvezi z razdalnim načrtom, dajemo naslednje pojasnilo:

Menimo, da tako označeni »pritisk mladih družin« za gradnjo na svoji zemlji ni in ne more biti povod »prizadevnim posameznikom« za ponudbo naše zemlje drugim in za izdelavo razdalnega načrta v predlagani obliki. Tudi potrebe domačinov po gradnji na lastnih parcelah niso in ne morejo biti vzrok oziroma podlaga za izdelavo razdalnega načrta s predvideno nacionalizacijo. Interes sedaj prizadetih krajanov tudi v letih 1985—1978 prav gotovo ne bi bil za sedaj predlagano obliko pozidave, ker ob tej zemlji, za katero se sedaj bojujemo, živimo. Poudarjamo, da smo proti predlagani obliki, ne pa proti razširitvi možnosti pozidave. Naj se izdela načrt, da se lahko gradi, ne pa da se ljudem odvzema zemlja. V skladu z določili statuta krajevne skupnosti bi lahko pripravili prav lep razdalni načrt za potrebe krajanov.

Tudi v drugih krajevni skupnostih si mlade družine ustvarjajo svoje domove, pa to ne povzroča take problematike, napetosti in slabih odnosov kot v naši krajevni skupnosti.

Zakaj spreminjati krajinsko podobo vasi s postavitvijo goste nase-

ljenih vrstnih hiš? Zakaj tako korenito posegati v naravno dediščino?

Zakaj nekateri v vasi že imajo urejen mestni vodovod, pretežni del vasi pa ne? Zakaj ni bil v vseh teh letih zgrajen vodovod za celo vas? Ali ne plačujemo vsi vaščani krajevne samopriskevke, nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča in drugih dajatev?

Trčite, da bomo le s predlaganim razdalnim načrtom dobili komunalno infrastrukturo, so zavajanje in izsiljevanje. Že vrsto let plačujemo omenjene prispevke in druge dajatve in menimo, da se ta sredstva morajo vrniti, oziroma se enkrat lahko vrnejo v krajevno skupnost, ker jih zato tudi združujemo. Vsi vemo, da bo vsak posameznik ob »prihodu« vodovoda in kanalizacije v vasi še vedno dolžan plačati sekundarno napeljavno oz. priključek. Ali bo morda omenjena komunalna opremljenost le za novonaseljence in del Bizoviške ceste?

Spomnimo se, da so krajanje s prostovoljnimi delom sodelovali pri gradnji zadržnega doma, pri razsvetljavi vasi (prispevali so tudi drogovci) in pri drugih objektih. Če je za vodovod in kanalizacijo res vprašanje denarja, bi najbrž tudi v naši krajevni skupnosti (tako kot v nekaterih drugih) to vprašanje delno rešili s prostovoljnimi delom. Že sedaj plačujemo vodo, vemo pa, da na tem

Kateri zbor krajanov je sprejel predlog za izdelavo razdalnega načrta? Zbor v maju 1984 prav gotovo ne, kar je razvidno iz zapisnika, zbor v februarju 1985 pa tudi ne. Drugih zapisnikov zborov o sprejemu predlogov za izdelavo razdalnih načrtov pa na tajništvo krajevne skupnosti nismo mogli dobiti, ker jih ni, oziroma niso bili sprejeti predlogi za take oblike pozidave. Predlagamo, da bi bili v bodoče krajanje z zapisniki na javnih oglasnih deskah informirani o delu oziroma sklepih, stališčih in predlogih zborov krajanov, sveta KS, krajevne organizacije ZK, ZB in ZSMS.

Menimo, da so grožnje maščevanja, izražene ob koncu zbora krajanov (v februarju 1985), da če predlog razdalnega načrta ne bo uspel, v vasi ne bo nihče zidal 10 let, samo izraz prisvajanja pooblastil o odločanju o krajevnih zadevah in ne izraz želja po sožitnem sodelovanju s krajanje in za krajanje, o čemer govori 14. člen statuta krajevne skupnosti Bizovik.

In končno. Zakaj še vedno ni pozitivno rešeno vprašanje izdaje gradbenega dovoljenja za Matijo Klemenčiča?

Prizadeti lastniki zemljišč predvidenega razdalnega območja MS 110/1

P.S. uredništva: Prispevek je podpisalo 51 krajanov